

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра польської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана
філологічного факультету

“31” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОВА І КУЛЬТУРА ПОЛЬЩІ

що належить до циклу загальноуніверситетських дисциплін
(гуманітарного та соціально-економічного спрямування)

Львів – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Мова і культура Польщі», що належить до циклу загальноуніверситетських дисциплін (гуманітарного та соціально-економічного спрямування). – Львів, 2023. – 16 с.

Розробники:

Стефанишин Ю., доцент кафедри польської філології, кандидат філологічних наук

Біленька-Свистович Л., асистент кафедри польської філології

Євчук У., асистент кафедри польської філології

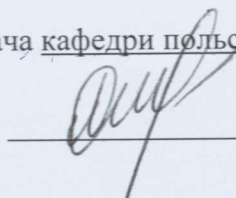
Винниченко С., асистент кафедри польської філології

Левицька-Хома А., асистент кафедри польської філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри польської філології Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № 1 від 31.08.2023 р.

В.о. завідувача кафедри польської філології

доц. Лозинська О.Г.

31.08.2023 р.

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 31.08.2023 р.

31.08.2023 р.

Голова

доц. Крохмальний Р.О.

© Стефанишин Ю., 2023

© Біленька-Свистович Л., 2023

© Винниченко С., 2023

© Євчук У., 2023

© Левицька-Хома А., 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Курс «Мова і культура Польщі» є складовою циклу дисциплін вільного вибору студентів (гуманітарного та соціально-економічного спрямування) 2-го року навчання студентів усіх факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (бакалаврат). Курс дає студентам змогу ознайомитися з основами польської мови та культури, забезпечує розуміння студентами нескладних текстів польською мовою, уміння формулювати власні базові усні та письмові висловлювання на різноманітну тематику та використовувати здобуті вміння і навички у різних комунікативних ситуаціях, знайомить студентів з основними елементами польської культури.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<u>ДВВ</u>	Нормативна	
Модулів – 1	<u>ДВВ</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	<u>ДВВ</u>	2-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	<u>ДВВ</u>	Лекції	
		16	
		Практичні	
		16	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		58 год.	
ІНДЗ: -			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у студентів мовної, мовленнєвої, соціокультурної та функціонально-комунікативної компетенцій.

Мета передбачає виконання низки **завдань**:

- 1) забезпечити засвоєння студентами правил польської літературної вимови,
- 2) ознайомити студентів із основами орфографії,
- 3) навчити студентів читати і писати по-польськи,
- 4) забезпечити розуміння студентами усних та письмових текстів початкового рівня складності,
- 5) забезпечити засвоєння студентами у функціональному аспекті правил польської словозміни (іменник, прикметник, займенник, дієслово),
- 6) забезпечити засвоєння студентами лексики найпоширеніших тематичних полів,
- 7) розвинути навички спілкування в типових комунікативних ситуаціях, ознайомити студентів з основами культури Польщі.

В результаті вивчення курсу

Студенти повинні знати:

- правила польської літературної вимови;
- основні правила орфографії сучасної польської мови;
- основні правила польської словозміни (іменник, прикметник, займенник, дієслово);
- лексику найпоширеніших тематичних полів;
- базові поняття культури Польщі.

Студенти повинні вміти:

- читати й розуміти польські тексти різних стилів початкового ступеня складності (відповідно до вимог для рівня A2 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);
- розуміти на слух польські тексти різних стилів початкового ступеня складності (відповідно до вимог для рівня A2 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);
- говорити польською мовою на різні теми, відповідно до певної комунікативної ситуації (відповідно до вимог для рівня A2 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);

Програмні результати:

Студент повинен

Рационально організовувати власну навчальну та науково-професійну діяльність, вміти ефективно будувати стратегію саморозвитку та професійного вдосконалення.

Уміти співпрацювати та комунікувати у колективі.

Уміти застосовувати загальногуманітарні та філологічні знання для виконання професійних обов'язків.

У своїй професійній діяльності використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, наукометричні платформи.

Знати та уміти реалізовувати у практичній діяльності норми української та польської літературної мови, а також різних стилів мовлення.

Володіти державною та іноземною мовою на належному рівні, що дозволяє створювати тексти наукового стилю.

Засвоїти основи перекладознавства і володіти навиками практичного перекладу на належному рівні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Ознайомлення із навчальною програмою, принципами розподілу балів, методичною та навчальною літературою. Загальні відомості про польську мову та культуру. Польський алфавіт. Правопис *ch, h; rz, ź; ó, u*. Тренування правильної вимови польських звуків.

1. *Кравчук А.* Читаємо польською, або Практична фонетика польської мови. – Львів, 2005. – S. 4-28;
2. *Małolepsza M., Szymkiewicz A.* Hurra po polsku 1. Kraków, 2006. – S. 6-7;
3. *Лозинська О.Г.* Польська мова для початківців. Навчальний посібник. – Львів, 2004. – S. 3-10;
4. *Serafin B., Achteлик A.* Miło mi panią poznać. Język polski w sytuacjach komunikacyjnych. – Katowice, 2001. – S. 11-18.

Тема 2. Загальні відомості про Польщу. Національні символи країни. Граматика: особові займенники, дієслова III, IV дієвідміни, закінчення іменників і прикметників трьох родів. Числівники 1-10. (21.02)

1. *Małolepsza M., Szymkiewicz A.* Hurra po polsku 1. – Kraków, 2006. – S. 10-18;
2. *Machowska J.* Gramatyka? Dlaczego nie?! – Kraków, 2010. – S. 125-143.

Тема 3. Географічне розташування Польщі, адміністративний поділ країни: назви воєводств. Територіальні варіанти польської мови: основні діалекти і регіолекти. Польські народні костюми. Граматика: Орудний відмінок однини і множини іменників, прикметників і займенників, дієслова II дієвідміни. Лексика: числівники 11-20, назви професій і національностей. (28.02)

1. *Małolepsza M., Szymkiewicz A.* Hurra po polsku 1. – Kraków, 2006. – S. 19-31;
2. *Machowska J.* Gramatyka? Dlaczego nie?! – Kraków, 2010. – S. 125-143.

Тема 4. Поняття «культура». Основні віхи історії і культури Польщі. Гнезно, Краків, Варшава – столиці Польщі. Легенди про заснування держави. Граматика – Знахідний відмінок однини іменників, прикметників і займенників, дієслова I дієвідміни. Лексика: «Моя сім'я», назви днів тижня, пір року, місяців, числівники 20-100. (07.03)

1. *Małolepsza M., Szymkiewicz A.* Hurra po polsku 1. – Kraków, 2006. – S.32-41;
2. *Machowska J.* Gramatyka? Dlaczego nie?! – Kraków, 2010. – S. 125-143.

Змістовий модуль 2

Тема 5. Національна кухня Польщі. Граматика: правила поєднання іменників *złoty, grosz* з числівниками. Лексика: назви страв, комунікативні ситуації, діалоги «У ресторані / кафе», «Сніданок / обід / вечеря вдома», числівники 100-1000.

1. *Małolepsza M., Szymkiewicz A.* Hurra po polsku 1. Kraków, 2006. – S. 50-57;

Тема 6. Культура Польщі доби Середньовіччя. Ягелонський університет у Кракові. Маріацький хейнал. Лексика: «Котре сьогодні число?», «Котра година?», назви щоденних активностей (розпорядок дня).

1. *Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra po polsku 1. – Kraków, 2006. – S. 58-65;*

Тема 7. «Золоте століття» в історії і культурі Польщі (Ренесанс). Культура Польщі доби Бароко. Міколай Копернік. Міколай Рей. Ян Кохановський. Польська шляхта. Сарматизм як ідеологія шляхетської магнатської Речі Посполитої. День незалежності Польщі. Історія польського гімну – Мазурки Домбровського. Граматика: Родовий відмінок однини іменників, прикметників та особових займенників. «Що я люблю? / чого не люблю?» Заміна форми Зн.в. на форму Р.в. у запереченнях. Лексика: «Яка твоя адреса?»
«Золоте століття» в культурі Польщі (Ренесанс). Культура доби Бароко. Міколай Копернік. Міколай Рей. Ян Кохановський. Сарматизм як ідеологія магнатської Речі Посполитої. Граматика: Р.в. одн. іменників, прикметників і займенників.

1. *Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra po polsku 1. – Kraków, 2006. – S. 66-75;*

Тема 8. Культура Польщі доби Просвітництва і Романтизму. Станіслав Август Понятовський. Конституція 3 Травня. Адам Міцкевич. Юліуш Словацький. Фридерик Шопен. Граматика – підсумування, підготовка до підсумкового модуля.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Л	п	л а б	ін д		Ср	Л	П	л а б	ін д
СЕМЕСТР 3											
Змістовий модуль 1.											
Тема 1.	13	2	2			9					
Тема 2.	11	2	2			7					
Тема 3.	11	2	2			7					
Тема 4.	11	2	2			7					
Разом – зм. мод. 1	46	8	8			30					
Змістовий модуль 2.											
Тема 5.	11	2	2			7					
Тема 6.	11	2	2			7					
Тема 7.	11	2	2			7					
Тема 8.	11	2	2			7					
Разом – зм. мод. 2	44	8	8			28					
УСЬОГО годин	90	16	16			58					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
СЕМЕСТР 3		
1.	<p>Розпад носових голосних перед нещільними приголосними. Вимова <i>a, ę</i> перед <i>l</i> в кінці слова. Дифтонги <i>au, eu</i>. Вимова <i>l, ł</i>. Середньоязикові <i>ź, ć, ś, dź, ń</i>.</p> <p>Найпростіші комунікативні ситуації: привітання, прощання, представлення, запитання про самопочуття у неофіційній та офіційній ситуації (звертання на <i>ty</i> і <i>Pan / Pani</i>). Особові займенники у польській мові, займенники 3 ос. множини (<i>oni / one</i>). Кількісні числівники від 1 до 10.</p>	2
2.	<p>Основна лексика на позначення предметів, що нас оточують. Поділ іменників на роди, родові закінчення прикметників. Опис особи. Дієслова III і IV дієвідміни: виконання вправ.</p>	2
3.	<p>Дієслова II дієвідміни (на <i>-ę, -isz / -ysz</i>). Кількісні числівники від 20 до 100. Орудний відмінок однини та множини іменників, прикметників та особових займенників: виконання вправ. Присвійні займенники.</p>	2
4.	<p>Дієслова I дієвідміни (на <i>-ę, -esz</i>). Знахідний відмінок однини іменників, прикметників та особових займенників: виконання вправ. Присвійні займенники. Лексика до теми «Моя сім'я». Назви днів тижня, місяців, пір року.</p>	2
5.	<p>Комунікативні ситуації «В кав'ярні», «В ресторані». Розрахунок у магазині – поєднання іменників <i>złoty, grosz</i> із числівниками.</p>	2
6.	<p>Порядкові числівники. Творення дат, назви годин. Основні дати моєї біографії. Ключові дати та постаті в історії та культурі Польщі.</p>	2
7.	<p>Родовий відмінок однини іменників, прикметників і займенників. «Яка твоя адреса?»</p>	2
8.	<p>Польські звичаї і традиції, пов'язані із Різдвом та Новим роком. Підготовка до залікового модуля.</p>	2

6. Самостійна робота

1.	Основні правила польської орфоєпії. Особливості вимови польських звуків. Виконання фонетичних вправ – запропоновані викладачем добірки складів, слів, фраз, спеціальні римовані тексти.	6
2.	Тренування правильної вимови кількісних числівників. Виконання вправ	4
3.	Виконання вправ (III дієвідміна)	4
4.	Виконання вправ (II дієвідміна)	4
5	Виконання вправ (I дієвідміна)	4
5	Тренування правильної вимови позначень часу. Підготовка інформації з телепрограми: о котрій годині можна переглянути новини, фільм, розважальне шоу тощо	4
7	Виконання вправ	26
8	Підготовка презентації про культуру Польщі XX-XXI ст.	6
	Разом	58

7. Методи навчання

Словесні методи навчання: лекція (передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять і процесів); пояснення (передбачає розкриття сутності певного явища, опираючись на логічні пов'язання з попереднім досвідом студентів); бесіда (полягає на використанні попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення уже наявних знань: евристична і репродуктивна бесіда; вступна, поточна, підсумкова бесіда). Інші навчальні методи: демонстраційний, ілюстраційний; практичні методи навчання (виконання вправ, письмових робіт – написання текстів, зокрема творчого характеру та ін.)

8. Методи контролю та розподіл балів

3 семестр – залік

Поточний контроль та самостійна робота					Разом
Модуль 1	Модуль 2	Презентація	Активність, виконання домашніх завдань	Підсумковий контроль	100
30	30	8	12	20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100		A	відмінно	зараховано
81-89		B	добре	
71-80		C		
61-70		D	задовільно	
51-60		E		
21-50		FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Основна:

1. *Garncarek P.* Czas na czasownik. – Kraków, 2001.
2. *Kultura polska. Silva rerum.* Red. R. Cudak, J. Tambor. Katowice 2002.
3. *Lipińska E.* Z polskim na ty. Podręcznik do nauczania języka polskiego dla stopnia progowego. – Kraków, 2003.
4. *Małolepsza M., Szymkiewicz A.* Hurra po polsku 1. – Kraków, 2006.
5. *Miodunka W. T., Seretny A.* (red.) Język, literatura i kultura polska w świecie, t. 13, Kraków, 2016.
6. *Machowska J.* Gramatyka? Dlaczego nie?! – Kraków, 2010.
7. *Pasieka M.* Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia dla początkujących. – Wrocław, 2001.
8. *Serafin B., Ahtelik A.* Miło mi panią poznać. Język polski w sytuacjach komunikacyjnych. – Katowice, 2001.
9. *Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A.* Polski krok po kroku. Poziom A1. – Kraków, 2012.
10. *Stempek I., Stelmach A.* Polski krok po kroku. Poziom A2. – Kraków, 2012.
11. *Szelc-Mays M., Rybicka E.* Słowa i słówka. – Kraków, 2003.
12. *Кравчук А.* Читаємо польською, або Практична фонетика польської мови. – Львів, 2005.
13. *Лозинська О.Г.* Польська мова для початківців. Навчальний посібник. – Львів, 2004.

Додаткова література:

14. *Bartnicka B. (i inni).* Uczymy się polskiego. Podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców. Cz. I. – Warszawa, 1996 (wersja: rosyjska).
15. *Bileńka-Swystowycz Ł., Jarmoliuk M.* Uczę się polskiego. – Kijów, 1998.
16. *Gałyga D.* Ach, ten język polski! Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących. – Kraków, 2001.
17. *Gołkowski M. (i inni).* Gdybym znał dobrze język polski... (wybór tekstów z ćwiczeniami do nauki gramatyki polskiej dla cudzoziemców). – Warszawa, 1991.
18. *Izdebska-Długosz D.* Po polsku bez błędu. Zbiór ćwiczeń z gramatyki języka polskiego dla studentów ukraińskojęzycznych (A1-B1). – Rzeszów, 2017.
19. *Kowalewska M., Kowalewski J.* Co nas łączy (Część I). – Kraków, 2008.
20. *Lechowicz J., Podsiadły J.* Ten, ta, to. Ćwiczenia nie tylko gramatyczne dla cudzoziemców. – Łódź, 2001.

10. Інформаційні ресурси

Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі інтернет-джерела та комунікацію з носіями мови, яку вони вивчають.

Мультимедійний курс вивчення польської мови як іноземної: <http://e-polish.eu/>

Словник польської мови PWN он-лайн: <http://sjp.pwn.pl/>

Орфографічний словник польської мови он-лайн: <http://so.pwn.pl/>

[Glosbe](#) - перекладний словник

<http://poradnia.pwn.pl/> – «мовна консультація», сайт, на якому компетентні мовознавці вирішують сумніви стосовно вживання словоформ, фразеологізмів, написання слів тощо.

<http://encyklopedia.pwn.pl/> – енциклопедія PWN он-лайн.

[Po polsku po Polsce](#) – сайт для вивчення мови і культури Польщі

[Polska tradycja - Folklor, Legendy, Święta](#) – про культуру Польщі

[Strona główna - NINATEKA](#) - фільми, концерти, вистави польською мовою